

КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ
щодо впливу погодних умов на формування урожаю
сільськогосподарських культур у 2023 році

Температурний режим березня місяця становив 3,6°C. Опадів майже не було, випало 12,3 мм – 32% при багаторічному показнику 38 мм.

У квітні спостерігали мінливу погоду з різкими перепадами температури. На поверхні ґрунту вона становила 0°C. Однак, за цей місяць середньодобова температура повітря відмічалася на рівні 9,8 °С, що на 1,1°C вище багаторічного показника 8,7°C. Опадів випало 53,8 мм – 134% від багаторічного показника 40 мм.

Травень був мінливим. Температура коливалася в межах від 7°C до 20°C. З середини місяця температурний режим став наростаючим. Опадів майже не було, при середньо багаторічному показнику 54 мм, за місяць випало 17,4 мм. Середньодобова температура повітря становила 15,5°C. У травні спостерігалися приморозки на поверхні ґрунту силою від мінус 3°C до 0°C. Таких днів з приморозками було 7 . Останній приморозок на поверхні ґрунту зареєстровано 11 травня (-3°C).

За весняний період середньодобова температура повітря становила 9,6°C, що вище на 1,5°C за багаторічне значення – 8,1°C. Опадів випало 83,5 мм – 63% від багаторічного значення.

Сума активних температур повітря вище плюс 10°C за весняний період склала 624 °С, при багаторічній – 620°C.

Детальне порівняння погодних умов весняного періоду 2023 року в порівнянні з середньо багаторічними показниками наведено в таблиці.

Метеорологічні умови весняно-літнього періоду 2023 року
(за даними Інституту сільського господарства Північного Сходу)

Рік	Середньодобова температура, °С				Кількість опадів, мм				Відносна вологість повітря, %	ГТК t вище + 5°C за місяць
	за декаду			за місяць	за декаду			за місяць		
	I	II	III		I	II	III			
березень										
2023	0,7	2,2	7,4	3,6	-	7,2	5,1	12,3	87	-
середньо-багаторічна	-2,7	-0,5	2,9	-0,1	12	12	14	38	83	-
квітень										
2023	9,0	9,5	10,1	9,8	17	10	26,8	53,8	89	1,8
середньо-багаторічна	6,4	8,6	13,8	8,7	13	12	15	40	71	1,1
травень										
2023	10,7	17,4	18,3	15,5	-	-	17,4	17,4	75	0,4
середньо-багаторічна	13,9	15,9	16,8	15,6	16	14	24	54	62	1,4
червень										
2023	19,2	19,5	19,8	19,5	4,8	19,6	44,6	69	64	1,3
середньо-багаторічна	18,4	18,7	19,4	18,8	19	22	26	67	67	

Рослини озимої пшениці ранньостиглої групи знаходяться в фазі молочної стиглості, середньостиглої групи – закінчення наливу зернівки – початку молочної стиглості. Озимого жита та тритикале – наливу зернівки, а озимого ячменю – молочної, подекуди молочно-воскової стиглості.

Рослини більшості сортів озимої пшениці сформували в колосі від 15 до 19-20 колосків із 2-3 зернівками, а в середній частині колоса і 4.

Станом на початок 3 декади червня запаси продуктивної вологи в метровому горизонті ґрунту за даними Інституту сільського господарства Північного Сходу склали 70-72 мм. В горизонтах за 30 см і до 100 см її є недостатньо – від 5,4 до 7,0 мм в кожному 10 сантиметровому горизонті.

Недостатній запас вологи в цей період спонукає неповноцінний налив зернівки, що негативно вплине на повноту реалізації потенціалу сорту.

Опади 26-28 червня в кількості біля 40 мм, або $\frac{3}{4}$ місячної багаторічної кількості носили агрономічний характер, тобто без злив і є надзвичайно корисними в цей період розвитку рослин озимих. Однак, ця кількість вологи мігрувала лише до глибини в 50 см, подекуди 60 см.

Для середньопізніх, а особливо для пізньостиглих сортів пшениці озимої згадані опади є ефективними.

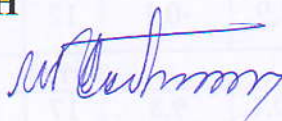
Очікується на більшості площ озимої пшениці рівень урожайності минулого року, а на окремих посівах навіть із посередньою системою живлення дещо вищий.

Фітосанітарний стан рослин не є загрозливим і суттєво на зниження потенціалу урожайності пшениці озимої не вплине.

Розвиток рослин пізньої групи стиглості (кукурудза, соняшник, соя, інші) значно покращився в зв'язку з опадами в кінці червня місяця. Запаси доступної вологи під ними в метровому горизонті майже на всіх площах сівби складає 169-170 мм, що є добрим показником. Більша половина валового запасу вологи зосереджено в горизонті 0-50 см, де на сьогодні знаходиться основна маса кореневої системи. Саме це і гарантує хороший ріст рослин і значно вирівнює їх розвиток та створює добрий фундамент їх продуктивності.

Заст. директора ІСГ ПС НААН

з наукової роботи

Микола Собко